

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

Faculty of Humanities

मानवविज्ञान विद्याशाखा

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार -(NEP)

Syllabus / अभ्यासक्रम

Three Years- Six Semesters Bachelor's Degree Programme

Degree of Bachelor of Arts

Sanskrit Literature

SEC BASKET

B. A. Semester-I

1 SEC- Sanskrit Literature – (660276) Theory I संस्कृतभाषाकौशलम् – लेखनकौशलम् ।

B. A. Semester-II

1. SEC- Sanskrit Literature –(660277) Theory II संस्कृतभाषाकौशलम् – लेखनकौशलम्

B. A. Semester-V

1. SEC –Sanskrit Literature – (660 278) paper III- (659278) – संस्कृतभाषाकौशलम् –
लेखनकौशलम्

Effective from Academic year -2024-25

संस्कृत भाषा अभ्यास मंडळ

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

Faculty - Humanities / विद्याशाखा - मानवविज्ञान

Discipline/ Subject – Sanskrit Language

Syllabus / अभ्यासक्रम

For the Degree of Bachelor of Arts

(Three / Four Years Bachelor's Degree Programme)

B. A. Semester- I (NEP) Level - 4.5

Vertical -d

SEC - Sanskrit Language

Course Code -659276

Course Title – (Theory I) संस्कृतभाषाकौशलम् - लेखन कौशलम्

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Course Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Sem -I	4.5	d-SEC (Basket) Sanskrit Language	659276	Theory -I संस्कृतभाषा कौशलम् - लेखन कौशलम्	2	2	2	30	30 (College level Exam) +20 (Internal) = 50

Course Objectives अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1. संस्कृतमध्ये सोपे लेखन व भाषांतर करण्यास सक्षम करणे . 2. संस्कृत लेखन, वाचन, श्रवण व संभाषण कौशल्य वृद्धिंगत करणे. 3. व्यवहारात संस्कृत भाषेचा उपयोग करण्यास सक्षम करणे 4. विद्यार्थ्यांमध्ये सर्जनशीलता व भाषिक आत्मविश्वास निर्माण करणे.
Course Outcome अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1) संस्कृतमध्ये सोपे लेखन व भाषांतर करण्यास सक्षम होईल . 2) संस्कृत लेखन, वाचन, श्रवण व संभाषण कौशल्य वृद्धिंगत होईल. 3) व्यवहारात संस्कृत भाषेचा उपयोग करण्यास सक्षम होईल. 4) विद्यार्थ्यांमध्ये सर्जनशीलता व भाषिक आत्मविश्वास निर्माण होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus			
Unit / विभाग	उपघटक	अध्यापन तास	गुण विभागणी
1	- वर्णमाला - अकारान्त पुल्लिङ्गी शब्द - देव, राम - आकारान्त पुल्लिङ्गी शब्द - माला, लता - इ /ई कारान्त स्त्रीलिङ्गी, नपु व पुल्लिङ्गी शब्द - नदी, मति, कवि, वारि, दधि - यावर आधारित संस्कृत लेखनाच्या दृष्टीने उपयोग, प्रयोग आणि त्यावर आधारित वाक्यरचनांचा अभ्यास.	8	8
2	- दशलकार परिचय - निवडक लकार - लट् - या लकाराची परस्मैपदी व आत्मनेपदी 1, व 4 गणाचे धातुरूपा - पठ्, नम् भव्, सेव्, दीव्, नश् - यावर आधारित संस्कृत लेखनाच्या दृष्टीने उपयोग, प्रयोग आणि त्यावर आधारित वाक्यरचनांचा अभ्यास.	8	8
3	- स्वबलं परिज्ञाय व्यवहर्तव्यम्। - पाठाच्या आधारे विविधशब्दांच्या विभक्तींचा अभ्यास - पाठाच्या आधारे संस्कृत लेखनाच्या दृष्टीने वाक्यरचनांचा अभ्यास.	7	7
4	- रामचरितम् । - पाठाच्या आधारे परोक्षभूतकाळाचा अभ्यास - पाठाच्या आधारे संस्कृत लेखनाच्या दृष्टीने वाक्यरचनांचा अभ्यास.	7	7

संदर्भग्रंथ

- 1) <http://www.rkmveda.org/wp-content/uploads/2019/08/Shabda-and-Dhatu-Rupa8.pdf>
- 2) बृहत्धातूरूपावली - <https://sanskrit.nic.in/DigitalBook/B/Brihaddhaturupavali.pdf>
- 3) संस्कृतपुष्पमाला - नागपुर विद्यापीठ मुद्रणालयः, नागपुरम्

मूल्यमापन / Evaluation

गुण विभागणी	अंतर्गत मूल्यमापन - लेखी परीक्षा 30 गुण व 20 गुण, एकूण गुण = 50																				
	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप																				
1.	<table><tr><td>घटक 1 वर</td><td>05</td></tr><tr><td>अ) रूपे द्या - 8 पैकी 5</td><td>05</td></tr><tr><td>ब) रूपे ओळखा 8 पैकी 5</td><td></td></tr><tr><td>घटक 2 वर</td><td>05</td></tr><tr><td>अ) रूपे द्या - 8 पैकी 5</td><td>05</td></tr><tr><td>ब) रूपे ओळखा 8 पैकी 5</td><td></td></tr><tr><td>घटक 1 ते 3 वर</td><td></td></tr><tr><td>अ) पदस्य साहाय्येन वाक्यानि लिखन्तु। 8 पैकी 5</td><td>05</td></tr><tr><td>आ) निर्देशानुगुणं वाक्यानि परिवर्तयतु। 8 पैकी 5</td><td>05</td></tr><tr><td>Total</td><td>30</td></tr></table>	घटक 1 वर	05	अ) रूपे द्या - 8 पैकी 5	05	ब) रूपे ओळखा 8 पैकी 5		घटक 2 वर	05	अ) रूपे द्या - 8 पैकी 5	05	ब) रूपे ओळखा 8 पैकी 5		घटक 1 ते 3 वर		अ) पदस्य साहाय्येन वाक्यानि लिखन्तु। 8 पैकी 5	05	आ) निर्देशानुगुणं वाक्यानि परिवर्तयतु। 8 पैकी 5	05	Total	30
घटक 1 वर	05																				
अ) रूपे द्या - 8 पैकी 5	05																				
ब) रूपे ओळखा 8 पैकी 5																					
घटक 2 वर	05																				
अ) रूपे द्या - 8 पैकी 5	05																				
ब) रूपे ओळखा 8 पैकी 5																					
घटक 1 ते 3 वर																					
अ) पदस्य साहाय्येन वाक्यानि लिखन्तु। 8 पैकी 5	05																				
आ) निर्देशानुगुणं वाक्यानि परिवर्तयतु। 8 पैकी 5	05																				
Total	30																				
2.	<table><tr><td>1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)</td><td>10 गुण</td></tr><tr><td>2. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर सेमिनार</td><td>10 गुण</td></tr></table>	1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	10 गुण	2. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर सेमिनार	10 गुण																
1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	10 गुण																				
2. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर सेमिनार	10 गुण																				

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

Faculty - Humanities / विद्याशाखा - मानवविज्ञान

Discipline/ Subject – Sanskrit Language

Syllabus / अभ्यासक्रम

For the Degree of Bachelor of Arts

(Three / Four Years **Bachelor's Degree** Programme)

B. A. Semester- I (NEP) Level - 4.5

Vertical -d

SEC - Sanskrit Language

Course Code - 659277

Course Title – Theory- II संस्कृतभाषाकौशलम् लेखनकौशलम्

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -II	4.5	d- SEC (Basket) Sanskrit Language	659277	Theory- II -संस्कृतभाषा- कौशलम् लेखनकौशलम्	2	2	2	30	30 (College level Exam) +20 (Internal) = 50

Course Objectives अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1. संस्कृतमध्ये सोपे लेखन व भाषांतर करण्यास सक्षम करणे . 2. संस्कृत लेखन, वाचन, श्रवण व संभाषण कौशल्य वृद्धिंगत करणे. 3. व्यवहारात संस्कृत भाषेचा उपयोग करण्यास सक्षम करणे 4. विद्यार्थ्यांमध्ये सर्जनशीलता व भाषिक आत्मविश्वास निर्माण करणे.
Course Outcome अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1) संस्कृतमध्ये सोपे लेखन व भाषांतर करण्यास सक्षम करणे . 2) संस्कृत लेखन, वाचन, श्रवण व संभाषण कौशल्य वृद्धिंगत करणे. 3) व्यवहारात संस्कृत भाषेचा उपयोग करण्यास सक्षम करणे. 4) विद्यार्थ्यांमध्ये सर्जनशीलता व भाषिक आत्मविश्वास निर्माण करणे.

अभ्यासक्रम / Syllabus			
Unit/विभाग	उपघटक	अध्यापन तास	गुण विभागणी

1	उकारान्त शब्द - भानु, धेनु, वधू, मधु, गुरु ओकारान्त शब्द - गो, ऋकारान्त शब्द - पितृ, मातृ, दातृ हलन्त शब्द - भगवत्, जगत्, आत्मन्, राजन्, मनस्, सर्वनाम - अस्मद्, युष्मद्, एतद्, तद् . किम्	8	8
2	निवडक लकार - लट्, या लकाराची 6 व 10 गणांतील परस्मैपदी व आत्मनेपदी -मुच्, मिले, गण, कथ्	8	8
3	वणिक कथा पाठाच्या आधारे भविष्यकाळचा अभ्यास	7	7
4	डॉ. बाबासाहेब आम्बेडकराः पाठातील विविधगणातील क्रियापदांचा अभ्यास	7	7

संदर्भग्रंथ		
1) http://www.rkmveda.org/wp-content/uploads/2019/08/Shabda-and-Dhatu-Rupa8.pdf		
2) बृहत्धातूरूपावली - https://sanskrit.nic.in/DigitalBook/B/Brihaddhaturupavali.pdf		
3) संस्कृतपुष्पमाला - नागपुर विद्यापीठ मुद्रणालयः, नागपुरम्		
मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	अंतर्गत मूल्यमापन - एकूण गुण = 50	
	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	घटक 1 वर	05
	अ) रूपे द्या - 8 पैकी 5	05
	ब) रूपे ओळखा 8 पैकी 5	
	घटक 2 वर	05
	अ) रूपे द्या - 8 पैकी 5	05
	ब) रूपे ओळखा 8 पैकी 5	
	घटक 3 वर	
	अ) पदस्य साहाय्येन वाक्यानि लिखन्तु। 8 पैकी 5	05
	आ) निर्देशानुगुणं वाक्यानि परिवर्तयन्तु। 8 पैकी 5	05
	Total	30
	1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	10 गुण
	2. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर सेमिनार	10 गुण

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
Faculty - Humanities / विद्याशाखा - मानवविज्ञान

Discipline/ Subject – Sanskrit Language

Three / Four Years Bachelor's Degree Programme

For the Degree of Bachelor of Arts

As per NEP Syllabus / अभ्यासक्रम

Major/ Minor - Sanskrit Language (संस्कृत भाषा)

B. A. Semester- V (NEP) Level – 5.5

Vertical-d

SEC - Sanskrit Language / - संस्कृत भाषा

Course Code -659278

Course Title – Theory III संस्कृतभाषाकौशलम् लेखनकौशलम्।

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Seme -V	5.5	D SEC-III Sanskrit Language	659278	Theory III संस्कृतभाषाकौशलम् लेखनकौशलम्।	2	2	2	30	30 (College level Exam) +20 (Internal) = 50

Course Objectives अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1. संस्कृतमध्ये सोपे लेखन व भाषांतर करण्यास सक्षम करणे . 2. संस्कृत लेखन, वाचन, श्रवण व संभाषण कौशल्य वृद्धिंगत करणे. 3. व्यवहारात संस्कृत भाषेचा उपयोग करण्यास सक्षम करणे 4. विद्यार्थ्यांमध्ये सर्जनशीलता व भाषिक आत्मविश्वास निर्माण करणे.
Course Outcome अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1) संस्कृतमध्ये सोपे लेखन व भाषांतर करण्यास सक्षम होईल . 2) संस्कृत लेखन, वाचन, श्रवण व संभाषण कौशल्य वृद्धिंगत होईल. 3) व्यवहारात संस्कृत भाषेचा उपयोग करण्यास सक्षम होईल. 4) विद्यार्थ्यांमध्ये सर्जनशीलता व भाषिक आत्मविश्वास निर्माण होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus			
Unit / विभाग	उपघटक	अध्यापन तास	गुण विभागणी
1	- संस्कृत - विभक्तीविचार - प्रथमा, द्वितीया, तृतीया - उपरोक्त बिंदूंचा उपयोग, प्रयोग आणि त्यावर आधारित वाक्यरचनांचा अभ्यास	7	7
2	- चतुर्थी, पञ्चमी, षष्ठी, सप्तमी - उपरोक्त बिंदूंचा उपयोग, प्रयोग आणि त्यावर आधारित वाक्यरचनांचा अभ्यास	8	8
3	- कर्मणिप्रयोग, सतिसप्तमी - दृष्टः मया व्याघ्रः। - उपरोक्त बिंदूंचा उपयोग, प्रयोग आणि त्यावर आधारित वाक्यरचनांचा अभ्यास	7	7
4	- भावेप्रयोग, प्रयोजकवाक्ये - लोकमातरः नद्यः। - उपरोक्त बिंदूंचा उपयोग, प्रयोग आणि त्यावर आधारित वाक्यरचनांचा अभ्यास	8	8

संदर्भग्रंथ		
1) http://www.rkmveda.org/wp-content/uploads/2019/08/Shabda-and-Dhatu-Rupa8.pdf 2) बृहत्धातुरूपावली - https://sanskrit.nic.in/DigitalBook/B/Brihaddhaturupavali.pdf 3) विभक्तीवल्लरी - संस्कृतभारती, बैङ्गलुरु 4) कारकम् - संस्कृतभारती, बैङ्गलुरु 5) वाक्यविस्तरः - राष्ट्रिय संस्कृत संस्थानम्, नवदेहली		
मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	अंतर्गत मूल्यमापन - एकूण गुण =50	
	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	1. अ) पदस्य साहाय्येन वाक्यानि लिखन्तु। 8 पैकी 5	05
	आ) निर्देशानुगुणं वाक्यानि परिवर्तयतु। 8 पैकी 5	05
	2. अ) पदस्य साहाय्येन वाक्यानि लिखन्तु। 8 पैकी 5	05
	आ) निर्देशानुगुणं वाक्यानि परिवर्तयतु। 8 पैकी 5	05

	3. अ) पदस्य साहाय्येन वाक्यानि लिखन्तु। 8 पैकी 5	05
	आ) निर्देशानुगुणं वाक्यानि परिवर्तयतु। 8 पैकी 5	05
	Total	30
	1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	10 गुण
	2. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर सेमिनार	10 गुण